

INFO FAC

Núm 15 octubre 2009

Federació d'Ateneus de Catalunya
Plaça Víctor Balaguer, 5, 1r. 08003 Barcelona
Tel. 93 268 81 30
ateneus@ateneus.cat www.ateneus.cat

EDITORIAL

AMICS I AMIGUES,

Un cop acabat l'estiu, època de descans, però en què cap ateneu, de ben segur, ha deixat de participar i d'organitzar activitats, al setembre s'ha reprès el curs amb força, i això fa augurar un curs mogut i actiu. Suposo que esteu assabentats de la participació el passat 13 de setembre d'una de les nostres entitats federades en el referèndum per la independència celebrat a Arenys de Munt. Durant unes setmanes, la paraula **ATENEU** va sortir a diaris i mitjans d'arreu, encara que molts mitjans segueixin parlant més de centres cívics, centres culturals i altres derivacions que no ens defineixen ni ens identifiquen. Contra la ignorància i la desinformació, hem de dir la nostra i comunicar qui som i la nostra existència.

Possiblement, la jornada del 13 de setembre farà parlar molt, encara. Potser no per la participació directa ni l'organització dels propers referèndums per part dels ateneus i centres culturals federats, però ha obert moltes ments, ha trencat mites i ens dóna esperances de dibuixar un possible nou horitzó polític no tan llunyà. I, sobretot, s'ha fet de forma festiva i cívica.

Aquest ha estat el primer, però se'n preparen molts d'altres, i la societat civil hi té molt a dir. La nostra neutralitat política ens avala i d'alguna manera ens permet, en aquests moments, tornar a jugar un paper important en la història política d'aquest país.

Des d'aquesta nova possibilitat m'agradaria convidar-vos a la reflexió sobre el nostre compromís i responsabilitat socials. Neutralitat política no implica ni significa mutisme ni invisibilitat. Potser ens toca dir la nostra, posicionar-nos socialment, manifestar qui som per recobrar la posició que ens pertoca. D'aquesta manera, el proper cop els mitjans, potser, ens identificaran.

En aquest curs que comencem hi ha diversos temes dels quals caldrà parlar i fixar-hi la nostra posició: el PECCat o la llei d'espectacles, per exemple, noves disposicions legals que al meu entendre poden perjudicar, i molt, el nostre moviment. Caldrà estar-ne a l'aguait i marcar la nostra posició amb fermesa. Des de la FAC ho vigilarem i intentarem fer propostes en positiu per millorar la nostra situació. El propers mesos seran clau, i caldrà que estiguem molt atents. El vostre suport serà molt necessari.

Pere-Joan Pujol i Macau

President de la Federació d'Ateneus de Catalunya

EN PORTADA

2 JORNADES DE FORMACIÓ DE LA TARDOR

El passat 2 d'octubre vam fer una jornada formativa sobre l'Aplicació de la Llei de protecció de dades, amb força èxit d'assistència i sense contratemps, a la seu de la Fundació Pere Tarrés. No ens podem queixar; hi van participar 13 directius d'11 entitats federades: Centre Cultural i d'Esbarjo, Guiametans per l'Ateneu, Centre Catòlic de Sants, Lluïsos d'Horta, Lluïsos de Gràcia, Centre Moral d'Arenys de Munt, Ateneu de Cultura Popular, Centre Moral del Poblenou, Foment Martinenc, Círcol Catòlic de Badalona i Centre Social Ribetà. La valoració general va ser molt positiva.

Els que no hi van participar podeu consultar a l'àrea d'entitats la guia de suport núm. 9, una breu introducció pràctica a la Llei de protecció de dades. Aborda els aspectes més interessants per a les nostres entitats.

El proper dissabte 14 de novembre es farà la segona sessió d'aquest taller formatiu, a la qual només poden assistir les persones inscrites el primer dia.

JORNADA DE DIÀLEG INTERCULTURAL A LLEIDA

Després d'haver de cancel·lar la Jornada de Diàleg Intercultural de Barcelona, el dissabte 17 d'octubre vam poder celebrar finalment amb força èxit la 2a Jornada de Diàleg Intercultural a l'Ateneu Popular de Ponent de Lleida. La trobada estava plantejada per tal que entitats federades i entitats culturals d'origen immigrant es trobessin, es coneguessin personalment, s'expliquessin els seus projectes i activitats i en sortissin amb projectes per realitzar conjuntament. Hi van assistir fins a 30 persones d'onze entitats d'immigrants i federades.

LA DINÀMICA VA CONSISTIR EN UNA POSADA EN COMÚ DE PROJECTES, PROBLEMÀTIQUES, EXPERIÈNCIES I ACTIVITATS QUE REALITZEN LES ENTITATS PARTICIPANTS. Es va acompanyar d'un tast d'esmorzars del món, fonamentalment del magribí, gràcies a la col·laboració d'una de les entitats del Marroc. Després es va fer un debat que va fer aflorar els punts de trobada i les

diferències que hi ha entre les entitats participants. La intenció general en acabar va ser la de mantenir els contactes i trobar espais de col·laboració.

A la jornada hi van assistir i participar Pere-Joan Pujol, president de la Federació d'Ateneus de Catalunya; Saoka Kingolo i Esther Vichares, en representació de la Secretaria d'Immigració, i representacions de l'Ajuntament de Lleida i l'Agència Catalana de la Joventut.

PORTES OBERTES PER A LES ASSOCIACIONS A LA REINAUGURACIÓ DEL MUSEU DE LA VIDA RURAL

El Museu de la Vida Rural (MVR) de l'Espluga de Francolí convida totes les entitats federades a assistir a una jornada de portes obertes el proper dissabte 14 de novembre. Després d'unes llargues obres de remodelació, gràcies al suport de la Fundació Carulla, el passat 10 d'octubre va obrir novament les portes amb un canvi global d'esperit i d'infraestructures. La renovació i ampliació fetes el situen en l'òrbita dels millors museus de Catalunya, disposa d'instal·lacions noves i modernes i d'una variada oferta pedagògica.

L'oferta del MVR va encara més lluny i ofereix a totes les associacions un descompte en l'entrada ordinària durant la resta de l'any.

En podeu consultar el web:

www.museuvidarural.com

IX JORNADA DELS BANCS DEL TEMPS

L'ASSOCIACIÓ SALUT I FAMÍLIA ORGANITZA UNES JORNADES SOBRE ELS BANCS DEL TEMPS EL 29 I 30 D'OCTUBRE AL CENTRE CULTURAL BONNEMAISON I ALS LLUÏSOS DE GRÀCIA.

L'objectiu de les jornades és compartir experiències de funcionament i bones pràctiques, reflexionar per millorar-ne la gestió, conèixer nous projectes tant nacionals com internacionals i difondre les bases i resultats dels bancs del temps arreu del país.

Els primers bancs del temps van néixer a Itàlia fa un parell de dècades i es van començar a estendre pel món no fa gaire. Encara és una pràctica poc estesa, que procura trobar eines per conciliar la vida familiar amb la vida laboral i trobar noves formes de relació social. Cada banc respon directament a les necessitats del veïnat i del barri on s'ubica. La moneda d'intercanvi és l'hora, a canvi de serveis o favors com intercanvis lingüístics, jardineria, lectures del tarot, classes de cuina o qualsevol habilitat o coneixement que hom vulgui compartir.

DIVERSES ENTITATS

En aquest espai, recollim i responem dubtes o preguntes plantejades per les entitats, que puguin ser d'interès per a la resta d'associacions. Si ens voleu traslladar alguna pregunta feu-nos-la arribar a l'adreça electrònica ateneus@ateneus.cat.

COM ENS PODEM BENEFICIAR DEL CONVENI SOBRE MESURES PENALS ALTERNATIVES?

La FAC té un conveni amb el Departament de Justícia per incorporar persones que han de complir treballs en benefici de la comunitat. Aquest servei permet a les entitats incorporar personal per donar suport a determinades tasques. Si una entitat hi està interessada hauria de contactar prèviament amb la Federació per rebre orientació i perquè puguem informar de la vostra demanda. Trobareu tota la informació de contacte al Catàleg de Serveis.

4 2a EDICIÓ DEL CONCURS "JOVE PROPOSTA. FES TEU L'ATENEU"

Per segon any consecutiu, organitzem el concurs "Jove Proposa. Fes teu l'Ateneu", gràcies al suport de la Secretaria de Joventut. **L'OBJECTIU ÉS FOMENTAR LA PARTICIPACIÓ DE GRUPS DE JOVES EN L'ORGANITZACIÓ D'ACTIVITATS DINS DEL MÓN ASSOCIATIU CATALÀ.**

El concurs és obert a propostes de persones o entitats d'arreu de Catalunya, i pot optar als premis qualsevol iniciativa de joves entre 16 i 25 anys. Les entitats sou les responsables de donar suport i realitzar les activitats que us proposin

entre el 19 de desembre del 2009 i el 15 de novembre del 2010. Tingueu en compte que els grups de joves no poden estar vinculats prèviament a la vostra entitat. Aquest any hi ha una dotació de 2.000 euros per al guanyador.

En l'edició passada del premi la proposta guanyadora va ser la del grafit **L'esperit de l'Ateneu**, de l'Ateneu Agrícola de Sant Sadurní d'Anoia.

El termini per presentar propostes és fins al 21 de novembre. Esperem les vostres candidatures!!

JORNADA DE TURISME ATENEÍSTIC

La FAC inicia un nou projecte anomenat Turisme ateneístic. Amb aquesta proposta **VOLEM PROMOUR E I POTENCIAR L'INTERÈS PER CONÈIXER ELS NOSTRES PROPIIS ATENEUS I LA DIVERSITAT D'ENTORNS EN QUÈ S'UBIQUEN.**

A través dels integrants de cada entitat ens endinsarem en la història viva d'aquests centres culturals, alhora que en donem a conèixer l'entorn i la diversitat d'experiències i de mecanismes de relació. Volem fer de cada ateneu un centre d'interpretació del territori a la vegada que s'impulsa un programa de recuperació del patrimoni associatiu.

El dissabte 24 d'octubre es va iniciar aquesta proposta amb la visita a la Joventut Catòlica i al Foment Cultural i Artístic, de Molins de Rei. Per a més informació, contacteu amb la FAC.

DUES NOVES ENTITATS FEDERADES

I ja en som 147!! Les entitats que formen part de la Federació d'Ateneus de Catalunya ens apropen als 90.000 associats d'ateneus de tot Catalunya. En aquest número donem la benvinguda a dues adhesions fetes durant el setembre: el Centre Sant Pere Apòstol (CSPA) i el Centre Vilassarenc.

El CSPA, fundat el 1892, és una associació centenària creada per realitzar activitats socioculturals dirigides al veïnatge del seu barri. Ubicat al casc antic de Barcelona (veí del Palau de la Música), és un dels espais de participació més actius de la zona, amb més de 500 socis i 25 entitats o col·lectius que fan les seves activitats a l'entitat. Disposa de teatre, auditori, cafeteria i altres espais polivalents.

El Centre Vilassarenc (CV), situat a Vilassar de Dalt, a la comarca del Maresme, va ser fundat el 1890. N'és famosa la impressionant cúpula del teatre, "La Massa", construïda per Gustavino, un prestigiós arquitecte valencià. El CV gaudeix de bona salut i, entre altres moltes activitats, organitza veïllades musicopoètiques en diferents espais de la localitat, conferències, exposicions, tasts de vins, etc.

Actualment treballa en la línia de motivar la creació de grups amb interessos particulars, musicals i de poesia, entre d'altres, i d'ampliar horitzons amb col·laboracions amb altres entitats. Són projectes encara embrionaris

DEFENSA DE LES FESTES DEL FOC PEL MOVIMENT ASSOCIATIU

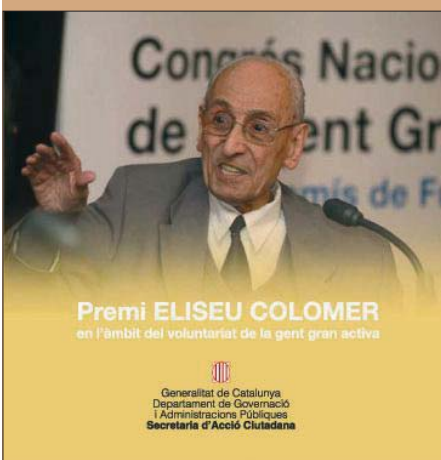
La transposició per part del Govern espanyol (Ordre PRE/174/2007) de la nova Directiva 2007/23/CE del Parlament Europeu, de regulació del mercat dels materials pirotècnics a la CE, ha provocat molt d'enrenou entre els grups de cultura popular i tradicional catalana. Aquest desacord s'ha expressat a través de declaracions, trobades i manifestacions multitudinàries, que han donat veu a les diferents colles de diables i bestiari dels Països Catalans.

La regulació estatal vol fer limitacions importants a l'ús dels artificis pirotècnics. L'aplicació pot suposar l'impediment de la participació de molts elements en les processons, seguicis festius i qualsevol acte per part de balls de diables, bèsties, etc. I, finalment, l'extinció d'una de les tradicions més antigues i vives de Catalunya i la desaparició de tots aquests grups de cultura popular amb foc, amb una tradició de més de 800 anys.

Tots units han demanat al Govern de la Generalitat i al Govern espanyol que estableixin el caràcter singular dels elements festius de cultura popular catalana i una regulació específica en l'ús dels materials pirotècnics que en garanteixi l'ús en les festes.

Prova del moviment provocat són dues manifestacions massives: el "Farem les festes amb foc, peti qui peti" del passat 5 de setembre a Barcelona, amb més de set mil participants, i la més sorprenent de les protestes fetes amb aquest motiu, la del 10 d'octubre, potser el correfoc més original de la història conegut fins ara, en espardenyes, mocador i tanga (!).

PREMIS ELISEU COLOMER ALS VOLUNTARIS DE MÉS DE 65 ANYS

El Departament de Governació i Administracions Públiques, a través de la Secretaria d'Acció Ciutadana i amb el suport i la col·laboració de la FAC, convoca la segona edició del Premi Eliseu Colomer. L'objectiu és fomentar entre la gent gran les activitats de voluntariat adreçades a la recuperació dels valors socials, culturals i de ciutadania i a difondre'ls.

Aquest premi s'adreça als grups de persones de més de 65 anys usuàries de la xarxa de casals de gent gran, d'equipaments cívics o ateneístics que hagin fet alguna acció meritòria, de manera voluntària i gratuïta, en algun indret de Catalunya en el transcurs de l'any 2008.

Els premis de 6.000 € i 4.000 €, per al primer i el segon premi respectivament, volen retre homenatge a Eliseu Colomer i Parès, que va ser membre del Consell de la Gent Gran de Catalunya, defensor

de les llibertats democràtiques i que va lluitar pels drets socials.

El termini de presentació acaba el 9 de novembre del 2009.

Consulteu les bases al web de la FAC.

6 XARXANET.ORG, EL PORTAL DE LES ENTITATS I EL VOLUNTARIAT CATALÀ, INAUGURA UNA NOVA ETAPA

El projecte xarxanet.org inaugura una nova etapa després de més de 6 anys d'existència. El nou xarxanet.org neix amb una nova plataforma tecnològica, un disseny nou i la incorporació d'eines 2.0 per garantir la participació dels usuaris.

El portal va néixer el juliol del 2003 a iniciativa de la Generalitat de Catalunya i el promouen més de 10 entitats* de referència en els diferents àmbits de l'associacionisme i el voluntariat català. Durant aquest temps el portal s'ha consolidat com a plataforma virtual de suport i informació sobre l'associacionisme i el voluntariat català.

ACTUALITZACIÓ DE LA PLATAFORMA

El disseny del nou portal, basat en el gestor de continguts Drupal, de programari lliure, persegueix diversos objectius que transformaran el projecte des del punt de vista tecnològic. D'aquesta manera, el nou xarxanet.org garanteix un alt grau d'accessibilitat a la informació per part de les persones amb discapacitat, motiu pel qual assoleix el nivell doble-A d'accessibilitat.

Així mateix, el portal ha estat pensat perquè els usuaris puguin arribar a trobar allò que necessiten de la manera més fàcil i ràpida possible. Per aconseguir-ho s'ha construït de nou la manera d'estructurar els continguts i s'ha incorporat un tipus d'organització semàntica.

MOLT MÉS ENLLÀ D'UN CANVI DE PLATAFORMA

Els canvis que es podran veure a xarxanet.org a partir del dimecres 7 d'octubre van molt més enllà de la plataforma tecnològica. El projecte aposta decididament per les xarxes socials, i per això estèn l'activitat a comunitats com Facebook, Twitter i Flickr, i també inaugura un canal de televisió a Youtube.

Els nous continguts que es generin al portal també notaran la influència del web 2.0, perquè inclourà vídeos i permetrà a l'usuari compartir la informació en més de 12 xarxes socials de manera ràpida i fàcil.

La incorporació de la participació també serà un dels grans canvis que l'usuari trobarà en navegar pel nou portal. En concret, es podran comentar les notícies, valorar els recursos de coneixement (continguts per a la millora de la gestió de les entitats) i publicar esdeveniments a l'agenda. Pel que fa a les entitats, totes aquelles que ho desitgin podran registrar-s'hi com a entitats col·laboradores i introduir-hi notícies i esdeveniments d'agenda de manera lliure.

LES ENTITATS QUE PROMOUEN EL PORTAL SÓN:

- Fundació Catalana de l'Esplai – Suport Associatiu
- Lluïsos de Gràcia
- TEB – Ravalnet
- Fundació Autònoma Solidària
- Fundació Pere Tarrés
- Minyons, escoltes i guies
- Federació Catalana de Voluntariat Social
- Xarxa de Voluntariat Ambiental
- Federació Catalana d'Ateneus
- Associació Cultural Mas Ventós
- lwith.org

Per a més informació:

<http://ca.wikipedia.org/wiki/Xarxanet>

<http://bloc.xarxanet.org/>

<http://www.xarxanet.org>

PRÉSTEC DE MATERIALS

La Federació ofereix en préstec a totes les entitats per a usos i activitats puntuals un **PORTÀTIL**, un **CANÓ DE PROJECCIÓ** i una **PANTALLA DE PROJECCIÓ**, a més d'una **EXPOSICIÓ SOBRE LES ACTIVITATS DE LES ENTITATS SOCIOCULTURALS CATALANES** i una altra sobre la **XARXA D'ENTITATS** que formen part de la FAC, entre d'altres materials promocionals i **JOCES PER A INFANTS** sobre el moviment ateneístic (trencaclosques i figures grans).

Demandar-ho és ben fàcil. **Només cal que us poseu en contacte amb la Federació (ateneus@ateneus.cat o 93 268 81 30).**

Figures gegants, on convidem a infants i adults a posar la cara

NOU APARTAT D'OFERTES A L'ÀREA D'ENTITATS

Des d'aquest octubre el web d'ateneus.cat disposa d'un nou servei activat a l'àrea d'entitats, l'extranet de les entitats federades. El nou àmbit vol servir de dipositori de totes aquelles ofertes d'activitats i serveis que puguin ser d'interès per completar les programa-

cions dels ateneus.

La forma d'accedir-hi és la mateixa que amb la resta d'àmbits de l'àrea d'entitats. Hi heu d'introduir el vostre nom d'usuari i la clau d'accés i hi trobareu quatre apartats: "Subvencions, ajuts i premis", "Anar a l'agenda", "Recursos" i "**Ofertes Culturals**".

ASSESSORA-MENT FISCAL I COMPTABLE

Us recordem el servei d'assessorament en temes comptables i fiscals que ofereix la FAC. La Federació us proporciona una visita gratuïta per any i descomptes en posteriors visites: per a declaracions impositives, confecció de comptabilitat, cessió d'un programa informàtic, confecció de la comptabilitat, impressió i enquadernació dels llibres oficials, etc.

Disposem dels serveis exclusius de l'auditor i gestor de fundacions i entitats associatives Sr. Joan Vidal i Gayolà. Li adreçarem directament qualsevol demanda després d'un contacte previ amb la Federació.

8 CENTRE MORAL I CULTURAL DEL POBLENOU, 100 ANYS DE VIDA

El Centre Moral i Cultural del Poblenou, **el Centre**, començarà l'octubre de 2009 la celebració del centenari. Aquesta associació es va crear al barri del Poblenou el 1910 i des d'aleshores ha dut a terme una tasca ininterrompuda en els camps cultural, esportiu, educatiu i d'esbarjo. La història del Centre mostra cent anys d'alts i baixos, de moments brillants i d'altres d'anar fent la viu-viu, amb canvis de locals i de nom oficial. Però el cert és que el Centre és d'aquelles entitats que han contribuït a la cohesió de la ciutat, a la construcció del que anomenem la virtut de la civilitat o de la ciutadania.

És veritat que la creació d'entitats catòliques d'aquest tipus estava destinada a contrarestar tant com fos possible "males influències", però la història del Centre, vista en perspectiva, ens mostra, des de l'inici i d'una forma constant, la presència d'un esperit obert i de servei al barri, una característica que s'ha remarcat en els darrers anys. En aquest sentit podem recordar, per exemple, que ja al 1910 el Centre va crear una cooperativa de consum; després, va endegar una campanya per suprimir el treball nocturn de les dones, que arribà fins al Senat de Madrid; va crear escoles gratuïtes nocturnes per a adults; va fundar una secció mutual, quan la Seguretat Social encara va trigar prop de mig segle a implantar-se... Seguint la història del Centre, com la d'altres entitats similars, moltes desaparegudes, es comprova que, en temps difícils per a la cultura del nostre poble, ha intentat conservar les tradicions i ha procurat que la cultura catalana no s'apagués del tot al nostre barri. Així, acabada la guerra civil, al Centre es van organitzar les primeres audicions de sardanes al barri, els primers cursets de català i diversos cicles de conferències i xerrades culturals; també fou la seu al Poblenou del Primer Congrés de Cultura Catalana i de la Coordinadora d'Entitats del Poblenou, que des de la seva creació hi celebra la major part de les reunions.

El centenari arriba en un bon moment de l'entitat, que mostra una realitat espectacularment dinàmica: uns 900 socis, una potent secció de teatre que representa de 9 a 10 obres cada temporada i organitza el mateix nombre de lectures teatrals, un cor amb una cinquantena de cantaires, tertúlies literàries cada mes, concerts de música de cambra; escoles de música, de ballet i de teatre, cada any més concorregudes per nens i joves del barri, i, per als més grans, tallers de manualitats (dibuix, pintura, patchwork, puntes de coixí...). El Centre, a més a més, també dóna aixopluc a diversos grups del barri. La celebració del centenari es desenvoluparà amb un seguit d'actes, alguns habituals dins la programació anual de l'entitat, d'altres específics, que duraran fins a la Festa Major del 2010.

Xavier Olivé
President

Sala nova del Centre Moral

Centre Moral i Cultural del Poblenou
c. Pujades, 176-178
08005, Barcelona
Tel. 93 485 36 99
secretaria@elcentrepoblenou.cat
<http://www.elcentrepoblenou.cat/>

Amb la col·laboració de:

